

- інтеграція послуг, що дозволяє об'єднувати різні сервіси в єдині платформи;
- залежність від розвитку ІКТ, яка впливає на всі сфери суспільного життя;
- активна взаємодія між органами влади, громадянами та бізнесом через інформаційні технології.

Впровадження електронного урядування має численні переваги, зокрема підвищення швидкості, точності й економічності обробки даних, оперативне реагування на запити громадян, зниження витрат на управлінську діяльність.

Поряд із тим, початкові витрати на створення інфраструктури є значними, що, у перспективі, сприяє зниженню витрат, підвищенню прозорості діяльності влади та зменшенню рівня корупції.

Таким чином, електронні технології також дозволяють зробити державні послуги більш персоніфікованими, враховуючи потреби заявників за допомогою аналізу обсягів великих даних (Big Data).

Використання таких технологій особливо ефективно в економічній сфері, але останнім часом набуває популярності й у сфері надання публічних послуг. Завдяки Big Data державні органи можуть якісніше взаємодіяти з громадянами, підвищуючи рівень задоволеності від отриманих послуг.

Мільто О.А.

здобувач гр. ПА-23М

Музиченко А.С.

докт. екон. наук., професор

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА ТА ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ В УКРАЇНІ

Розвиток демократії в Україні сприяє становленню та еволюції політичної еліти. У демократичному суспільстві еліта формується як його продукт, що вимагає від суспільства не лише відповідальності за його діяльність, а й створення соціальних інститутів, здатних стримувати можливі прояви свавілля. Політична еліта, як основний суб'єкт політичного процесу, має значний вплив на формування та розвиток політичної системи сучасного суспільства.

Під політичною елітою розуміють соціальний прошарок, що визначає та демонструє зразки мислення й поведінки, які соціальна група чи суспільство вважає нормативними. Це група людей, яка найкраще виконує важливі соціальні функції, такі як управління державою, забезпечення безпеки, розвиток економіки, бізнесу, науки та професійної діяльності.

Українська політична еліта має певну внутрішню структурну легітимність, яка складається з двох категорій:

– Перша категорія включає видатних політичних діячів, чиє суспільне визнання базується на їхніх особистих заслугах.

– Друга категорія - це так звана «розкручена» еліта, що потрапляє до її складу через спадковість, родинні чи дружні зв'язки, або ж завдяки особистій відданості. Така еліта часто має обмежену легітимність і може бути замінена більш авторитетними чи впливовими представниками.

У структурі політичної еліти України також важливе місце займає контреліта. Проте через закритість правлячого класу контреліта не може досягти належного рівня впливу на політичний процес.

Загалом, політичну еліту у широкому сенсі слід розглядати як сукупність власне еліти, контреліти та навколоеліти. Це поняття охоплює не лише лідерів із найвищого

ешелону влади, але й політиків і адміністраторів, які мають вплив на рівні міста, району чи області, а також партійних активістів і представників місцевого рівня [1, с. 134].

Таким чином, політична еліта та лідерство в Україні, які формувалися у період становлення незалежності, виникали в різні історичні етапи, що характеризувалися відмінними умовами економіки, політичної ситуації та рівнем суспільної напруги. Українська державність зароджувалася у складних, часто екстремальних умовах для державного управління, тому перша політична еліта стала поєднанням комуністичної спадщини та демократичних тенденцій. Водночас рівень довіри до влади свідчить про відсутність чіткої суспільної позиції та стратегії щодо формування політичної еліти й вибору лідерів.

З часу здобуття незалежності політична еліта та політичні лідери демонстрували як позитивні, так і негативні риси. До позитивних аспектів слід віднести: збільшення гендерного розмаїття серед політичних еліт; залучення до політики молодих і амбітних осіб; інклюзивність більшості скликань Верховної Ради, що свідчить про готовність суспільства до експериментів у пошуку ефективної політичної моделі; аналіз результатів діяльності політичних лідерів та еліт на місцях, що сприяє їхньому подальшому вдосконаленню на загальнодержавному рівні. Тоді як до негативних рис належать: надмірний вплив бізнес-лідерів на формування політичної еліти; поширення «кумівства» у державному апараті та при призначенні на посади; вибір лідерів за принципом «аби не той», що часто ігнорує їхні організаційні та управлінські здібності; нездатність досягати консенсусу, що є характерним для сучасної політичної еліти; суттєвий вплив олігархів на формування цілей політичних лідерів, які нерідко суперечать інтересам суспільства.

Таким чином, процес формування політичної еліти та політичного лідерства в Україні є досить тривалим та продовжується й нині, про що свідчить рівень довіри суспільства до представників влади на всіх її рівнях.

Література:

1. Політичні партії як суб'єкт формування політико-управлінської еліти в процесі політичної модернізації: монографія / за заг. ред. проф. Е. А. Афоніна, проф. В. В. Лісничого, доц. О. В. Радченка. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2007. 160 с.

Пугаченко О. Б.

кандидат економічних наук, доцент

Годована Л. М.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, група ООП-23М
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПОРЯДКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Ст. 4 Закону України «Про дошкільну освіту» передбачається, що вона є обов'язковою первинною складовою системи безперервної освіти, що має базуватись на фізичному, психічному та соціальному становленні особистості дитини. Вікова періодизація дошкільної освіти включає вік немовляти (до одного року), ранній вік (від одного до трьох років) та передшкільний вік (від трьох до шести (семи) років). На оплату праці впливає комплектація груп у закладі дошкільної освіти за віковими ознаками: до 10 осіб – для дітей до одного року та із цілодобовим і короткотривалим перебуванням дітей; до 15 осіб – для різновікових дітей, дітей від одного до трьох років та в оздоровчий період; до 20 осіб – для дітей від трьох до шести (семи) років. В інклюзивних групах передбачено наповнюваність не більше 3 дітей із особливими освітніми потребами. Засновникам дозволено у закладах дошкільної освіти встановлювати меншу наповнюваність груп. Наповнюваність груп напряму впливає на навантаження працівників сфери дошкілля та на оплату їх праці.